

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6.01.2016
Sayı: 128

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

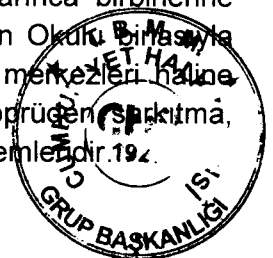
12 Eylül 1980 Askeri Yönetiminin Artvin'de ortaya koyduğu Faşist baskı ve uygulamalarının görülen sonuçlarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98nci ve içtüzüğümüzün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Artvin, 12 Eylül 1980 Askeri Yönetiminin Türkiye'de yaşattığı baskılar, işkenceler ve Faşist uygulamalarının olumsuz sonuçlarının yaşandığı illerin başında gelmektedir.

1980 yıllarında toplam şehir nüfusu yaklaşık 17.000 iken Artvin ve ilçelerini kapsayan Sıkıyönetimce açılan 1500 sanığı kapsayan Artvin Dev-Yol adıyla sürdürülen toplu dava ve binlerce gözaltı süreci, baskı ve işkencelerin en önemli göstergelerinden biri olmuştur. Sanık sayısını nüfusa oransal olarak bakıldığında neredeyse her eve bir gözaltı veya tutuklu sanık düşmektedir.

12 Eylül sabahının ilk ışıklarıyla başlayan yoğun gözaltılar evlerinden alınan binlerce insan içerisinden; işçi, memur, öğrenci ve köylüler Artvin'e uzun yıllar binlerce öğretmen yetiştirmiş, köklü eğitim kurumlarından, "Artvin Öğretmen Okulu" binası ve spor salonunda toplanmıştır. Burada önceden hazırlanan tecrit odalarında, soğuk hava depolarında her yerden öbek, öbek getirilen insanlar, aileler günlerce aç susuz ayakta bekletilerek işkence ortamına hazır hale getirilmiştir. Öyle ki ne olacağını bilmeden üst üste küçük odalara ve korku günlerce sürmüş bir arada tutulan insanlar gece uyurken gizlice sorgu odalarına götürülerek adeta kaybedilerek diğer tutuklulara kapatılan insanlara korku ve belirsizlik yaratılarak psikolojik işkence yapılmıştır. Geceleri uyuyan insanların arasından seçtikleri insanları gizlice alıp götürülerek kaybetme senaryoları oluşturulmuş sorgu öncesi bu strateji işkence ortamına hazırlık süreci olarak devam etmiştir. İşkenceye göz bağı ile tek, tek sorgu odalarına götürülen insanlar, ya sorgu odalarında ya da yolda cinsel tacize uğramış, kızların, kadınların, ve yakınları olan göz altındaki insanların işkencede sesleri dinletilerek insanlar adeta çıldırılmıştır. Sıklıkla uygulanan işkence yöntemleri olarak sırasıyla; uykusuz olarak ayakta bekletme, askıya alma, tazyikli soğuk su, falaka, elektrik, aç bırakma, zaman kavramını yok etme(zamansız okunan ezanlar),yakınlarının sesini dinletme, taciz, tecavüz girişimleri en yaygın işkence yöntemleri olarak uygulanmıştır. Ayrıca köylerde yaşayan insanlar köy meydanlarına toplanarak, meydan dayakları atılmış, yakınlarınca birbirlerine işkence yaptırmaya zorlanmışlardır. İşkence mekânları sadece Öğretmen Okulu Binasıyla kalmamış köy karakolları özellikle Artvin Sirya Karakolu önemli işkence merkezleri haline getirilmiştir. Ayrıca dereler, köprüler insanları çırılçıplak suya sokma, köprüden atma, silahla öldürme amaçlı korkutma denemeleri, uygulanan diğer işkence yöntemleridir.

Günlerce süren işkenceler sorgunun tamamlanması ile bitmemiş, Jandarma Alay Komutanı Albay A... ve Jandarma Üsteğmen F.. gözaltında ki hasta yatan insanlara gece baskınlar yaparak, uykudan kaldırarak sarf ettikleri küfürleriyle psikolojik işkencelerini sorgu sonrasında da sürdürmüşlerdir.

Artvin'de sürdürülen bu sistematik işkencelerin, önemli bir kısmı çevre evlerden ve yerleşim yerlerinden rahatlıkla izlenmiş ya da duyulmuş olup Artvin halkı, 12 Eylül Askeri Yönetimin büyük bir baskı ve işkencelerini yaşamış ve tanık olmuştur.

Günlerce süren işkence ve uygulamaların sonucunda; Öğretmen Cengiz AKSAKAL işkence sonucunda hayatını kaybetmiş, Öğretmen Enver KARAGÖZ ise yapılan işkence sırasında boğazına kaynar su dökülerek, hayatının sonuna kadar konuşamama ve gırtlak kanserine yakalanarak, maalesef bu nedenle ölmüştür. Bunların dışında onlarca insan sakat kalmış ve ruh sağlıklarını yitirme durumlarıyla karşı karşıya kalmışlardır.

12 Eylül Askeri yönetimin faşist baskıları bunlarla da kalmamış tutuklanan sonradan salıverilen insanlara toplumsal tecrit uygulamasına devam edilmiş, öğrenim hakları engellenmiş, insanların sosyal yaşamlarına dahi müdahale edilmiştir. Ayrıca sokaklarda günlük hayatın içinde olan insanlara polisin kışkırtmalarıyla karşıt görüşlü insanlar tarafından saldırılmıştır. Askeri yönetimin tüm bu uygulama ve baskılarıyla adeta açık cezaevine dönen şehir, uzun yıllar olumsuz etkilerini yıllar geçmesine rağmen üzerinden atamamıştır.

Artvin Öğretmen Okulunun işkence merkezi olarak işlev gördüğü, 12 Eylül faşist uygulamalarının önemli merkezi olan bu bina; O dönemin sorumlu görevlileri başta; Albay A.. Üsteğmen, F..., Başçavuş M..., Sirya karakol Komutanı Başçavuş B..., Artvin Emniyet Müdürlüğü 1. Siyasi Şube müdürü Komiser H..., Polis memurları İ., H..., o dönemde görev yapmış sorumlu jandarma istihbarat ve Milli İstihbarat elemanlarının bu işkence ölümlerden sorumlu olup olmadığının tartışılması gerekir.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında, 12 Eylül 1980 Askeri Yönetiminin Artvin'de ortaya koyduğu Faşist baskı ve uygulamalarının yarattığı etkilerinin kurulacak bir Meclis Araştırma Komisyonu tarafından araştırılması, görülmesi ve tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve içtüzüğümüzün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Perişt Sanhan
vzık
İ

Xanık Hantaz
Balıkcı'nın avr.

CEHUN İRER
Buna mu.

Enkan Aydin
F. Aydin
Buna mu

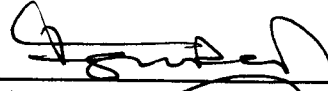
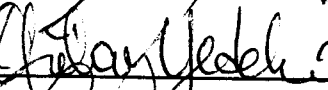
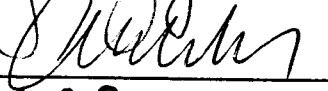
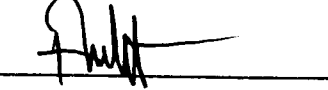
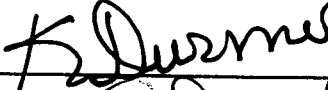
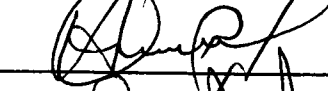
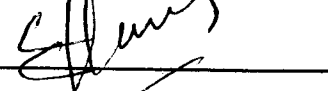
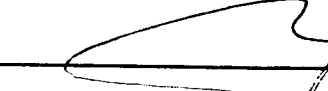
XMA
Karim Arslan
Demirli
İgunden

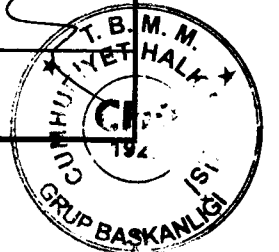
CEHUN İRER
Buna mu.

Othman Sarıgül
Uysal

194
CUMHURİYET HALK
GRUP BAŞKANLIĞI

128. Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Karim Arslan	Denizli	
Mazlum Nurlu	Manisa	
Hayati Nefise	Ankara	
Ali Şeker	İstanbul	
Gülcan YEDERKİ	İstanbul	
Mahmut Dudu	Hatay	
Cemal Okan Yılmaz	Eskişehir	
Murhan Altın Kaya		
Mehmet GÜROĞLU	Gaziantep	
Kadir Durmaz	Tokat	
Serhan Şahin	111 M.	
Mahmut Tanal	18+	
Hamdi Akın	Kocaeli	
Ali İSLUPETLİHAN	Adana	
Gökün Osman Duran	Antalya	
Beyaz Keleş	Samsun	
Beyhan Kır	Antalya	
Lale Karabıyık	Bursa	
Turhan İsmet	Manisa	

ÖZET GEREKÇE :

Artvin, 12 Eylül 1980 Askeri Yönetiminin Türkiye’de yaşattığı baskılar, işkenceler ve Faşist uygulamalarının olumsuz sonuçlarının yaşandığı illerin başında gelmektedir.

1980 yıllarında toplam şehir nüfusu yaklaşık 17.000 iken Artvin ve ilçelerini kapsayan Sıkıyönetimce açılan 1500 sanığı kapsayan Artvin Dev-Yol adıyla sürdürülen toplu dava ve binlerce gözaltı süreci, baskı ve işkencelerin en önemli göstergelerinden biri olmuştur. Sanık sayısını nüfusa oransal olarak bakıldığında neredeyse her eve bir gözaltı veya tutuklu sanık düşmektedir.

12 Eylül sabahının ilk ışıklarıyla başlayan yoğun gözaltılar evlerinden alınan binlerce insan içerisinde; işçi, memur, öğrenci ve köylüler Artvin’e uzun yıllar binlerce öğretmen yetiştirmiş, köklü eğitim kurumlarından, "Artvin Öğretmen Okulu" binası ve spor salonunda toplanmıştır. Burada önceden hazırlanan tecrit odalarında, soğuk hava depolarında her yerden öbek, öbek getirilen insanlar, aileler günlerce aç susuz ayakta bekletilerek işkence ortamına hazır hale getirilmiştir. Öyle ki ne olacağını bilmeden üst üste küçük odalara ve korku günlerce sürmüş bir arada tutulan insanlar gece uyurken gizlice sorgu odalarına götürülerek adeta kaybedilerek diğer tutuklulara kapatılan insanlara korku ve belirsizlik yaratılarak psikolojik işkence yapılmıştır. Geceleri uyuyan insanların arasından seçtikleri insanları gizlice alıp götürülerek kaybetme senaryoları oluşturulmuş sorgu öncesi bu strateji işkence ortamına hazırlık süreci olarak devam etmiştir. İşkenceye göz bağı ile tek, tek sorgu odalarına götürülen insanlar, ya sorgu odalarında ya da yolda cinsel tacize uğramış, kızların, kadınların, ve yakınları olan göz altındaki insanların işkencede sesleri dinletilerek insanlar adeta çıldırılmıştır. Sıklıkla uygulanan işkence yöntemleri olarak sırasıyla; uykusuz olarak ayakta bekletme, askıya alma, tazyikli soğuk su, falaka, elektrik, aç bırakma, zaman kavramını yok etme(zamansız okunan ezanlar),yakınlarının sesini dinletme, taciz, tecavüz girişimleri en yaygın işkence yöntemleri olarak uygulanmıştır. Ayrıca köylerde yaşayan insanlar köy meydanlarına toplanarak, meydan dayakları atılmış, yakınlarınca birbirlerine işkence yaptırmaya zorlanmışlardır. İşkence mekânları sadece Öğretmen Okulu binasıyla kalmamış köy karakolları özellikle Artvin Sirya Karakolu önemli işkence merkezleri haline getirilmiştir. Ayrıca dereler, köprüler insanları çırılçıplak suya sokma, köprüden sarkıtma, silahla öldürme amaçlı korkutma denemeleri, uygulanan diğer işkence yöntemleridir...

Artvin Öğretmen Okulunun işkence merkezi olarak işlev gördüğü,12 Eylül faşist uygulamalarının önemli merkezi olan bu bina; O dönemin sorumlu görevlileri başta; Albay A.. Üsteğmen, F..., Başçavuş M..., Sirya karakol Komutanı Başçavuş B..., Artvin Emniyet Müdürlüğü 1. Siyasi Şube müdürü Komiser H., Polis memurları İ., H..., o dönemde görev yapmış sorumlu jandarma istihbarat ve Milli İstihbarat elemanlarının bu işkence ölümlerden sorumlu olup olmadığının tartışılması gerekir.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında, 12 Eylül 1980 Askeri Yönetiminin Artvin’de ortaya koyduğu Faşist baskı ve uygulamalarının yarattığı etkilerinin kurulacak bir Meclis Araştırma Komisyonu tarafından araştırılması, görülmesi ve tespit edilmesi amacıyla Anayasa’nın 98. ve içtüzüğümüzün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ederiz.